

novičke

april 2002

Srečanja med predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in Andragoškega centra Slovenije * Karavana študijskih krožkov se z Gorenjske podaja na Koroško * Elektronska prijava na izobraževanje in razpravljalni forum * Evropski certifikat za vrednotenje temeljnih spretnosti	3-8	DOMAČE NOVIČKE
Pridobivanje kandidatov za priznanja	9-10	TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2002
Usposabljammo drugo generacijo online mentorjev * O jezikovnem izobraževanju v SKB banki * Po učni poti pod mentorjevim vodstvom * Bogato medgeneracijsko sodelovanje	11-14	KOTIČEK JE VAŠ
Vabilo na delavnico * Vabilo na spolnjenjevanje * Predstavitev mednarodne konference projekta ETGACEjekta	15-18	PRIPRAVLJAMO/
PRIPRAVLJAJO
Izobraževanje odraslih v Sloveniji – izvajalci in programi 2002/2003 * Odmevni primer dobre prakse	19	OBVESTILI
	20-22	POSVETI, KONFERENCE
	23	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

10 let z vami

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in Nevenka Kocijančič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: www.acs.si, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: www.acs.si/novicke

ISSN 1408-6484. Naklada 2.880 izvodov

DOMAČE NOVIČKE

Spodbuda za sodelovanje **S srečanja med predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in Andragoškega centra Slovenije**

V sredo, 10. aprila 2002, so se na Andragoškem centru RS srečali predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve: Gorazd Jenko, vodja sektorja za povezovanje trga dela in izobraževanja, Neva Maher, državna podsekretarka, strokovne sodelavke Božica Matič, Špela Fotivec in Ana Hrvat ter predstavniki Andragoškega centra.

V prvem delu srečanja je bil predstavljen del dejavnosti Centra:

- rezultati raziskave o pismenosti (dr. Vida A. Mohorčič Špolar),
- organizirano samostojno učenje (mag. Irena Benedik),
- projektno učenje za mlajše odrasle (Andreja Dobrovoljc),
- programi UŽU (dr. Livija Knaflič),
- informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih - svetovalna središča (mag. Tanja Vilič Klenovšek),
- razvoj programov za usposabljanje osebja, ki deluje v certifikatnem sistemu (Metka Svetina in Vera Jakara).

V razpravi, ki je sledila, je bilo poudarjeno, da zaradi bistvenega pomena znanja pri zaposljivosti in usposobljenosti, tako zaposlenih kot brezposelnih ljudi, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve prevzema vse večjo soodgovornost za ustrezen razvoj in izvajanje izobraževanja mladine in odraslih.

Ministrstvo uvaja certifikatni sistem, ki omogoča pridobivanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij s preverjanjem in potrjevanjem strokovnega znanja po nacionalnih standardih. V okviru Evropskega sporazuma o pridružitvi Evropski uniji, ki ureja prost pretok delovne sile, Ministrstvo pripravlja zakonsko ureditev postopka priznavanja kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije za opravljanje reguliranih poklicev oz. reguliranih poklicnih dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Med prednostne naloge Ministrstva sodi tudi uresničevanje Nacionalnega programa razvoja trga dela in zaposlovanja do leta 2006 in z dokumentom določenih ciljev:

- dvig izobrazbene ravni aktivnega prebivalstva oz. njene poklicne usposobljenosti;
- zmanjševanje strukturnih neskladij, kar pomeni zniževanje deleža dolgotrajno brezposelnih oseb in deleža brezposelnih brez poklicne izobrazbe;
- vključevanje v aktivne programe za vse mlade brezposelne osebe, ki v 6 mesecih niso našli nove zaposlitve, oz. za vse ostale, ki se v 12 mesecih niso zaposlili;
- zmanjševanje regijskih neskladij na trgu dela;
- rast zaposlenosti, ki bo v povprečju v obdobju do leta 2006 presegala 1% letno ob pospešeni gospodarski rasti, kar bo omogočilo zmanjšanje stopnje brezposelnosti na okoli 5% po mednarodni metodologiji oz. na okoli 8% registrirane stopnje brezposelnosti do konca leta 2006;
- nadaljnji razvoj socialnega partnerstva.

Vlaganje v človeške vire postaja nujen predpogoj za doseganje zastavljenih ciljev in za prehod v na znanju temelječo družbo, zmanjševanje sedanjih in bodočih neskladij na trgu delovne sile, zagotavljanje pogojev za večjo kakovost življenja, večjo socialno pravičnost in družbeno povezanost.

Projekti in dejavnosti Andagoškega centra Slovenije pomenijo pomemben prispevek pri načrtovanju in izvajanju tako politike izobraževanja odraslih kot tudi aktivne politike zaposlovanja, zato jih Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve podpira. Predstavniki obeh ustanov so si bili enotni, da so za nadaljevanje plodnega sodelovanja tovrstna srečanja, ki krepijo odprto vsebinsko razpravo, potrebna. Vsebinska razprava omogoča prenos informacij od neposrednih uporabnikov do oblikovalcev politike in tako omogoča ustrezno pripravo rešitev problemov, s katerimi se srečujemo v Sloveniji na področju izobraževanja, in na katere je v predstavitvi rezultatov raziskave o pismenosti opozorila direktorica Centra, dr. Vida A. Mohorčič Špolar.

Pomen takšnega sodelovanja pa bo še večji ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Evropski socialni sklad, iz katerega bo lahko tudi Slovenija pridobivala sredstva, je namreč glavni finančni inštrument Unije, ki podpira usposabljanje, usmerjanje, svetovanje, kreiranje zaposlitev in druge projekte, ki izboljšujejo možnosti ljudi na trgu delovne sile. Je temeljna podpora evropski strategiji zaposlovanja. Sredstva iz Sklada lahko države članice pridobijo za projekte, ki temeljijo na nacionalnih programih politike zaposlovanja, pripravljenih v skladu s smernicami Evropske unije in potrebami posamezne članice, k prepoznavi katerih veliko doprinesejo srečanja, kakršno je bilo na Andragoškem centru.

Ana Hrovat, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

Študijski krožki

Karavana študijskih krožkov se z Gorenjske podaja na Koroško

22. februarja 2002 se je s srečanjem članov devetih študijskih krožkov Gorenjske ter gostujočega iz Slovenske Istre začela letošnja vseslovenska prireditvev, **Karavana študijskih krožkov**. Tega niza kulturno-izobraževalnih dogodkov smo se lotili z namenom, da bi spodbudili medsebojna srečanja članov, vodij in mentorjev ter omogočili spoznavanje vsebine dela najraznovrstnejših krožkov iz različnih okolij. S predstavitvami na posameznih prizoriščih in v sredstvih obveščanja naj bi Karavana zagotovila večjo prepoznavnost vseh študijskih krožkov (študijskih krožkov in krožkov Beremo z Manco Košir) in njihovega pomena za razvoj posameznika in lokalne skupnosti. Prireditve naj bi spodbujale prebivalstvo k dvigu bralne kulture, vključevanju v različne oblike vseživljenjskega učenja, k prepoznavanju in ohranjanju kulturne dediščine, k osebnostnemu razvoju in prizadevanju za dvig kakovosti življenja v matičnem okolju.

Gostitelj prve prireditve je bil Gorenjski muzej Kranj, ki je udeležence sprejel v Prešernovi hiši, potem pa se je Karavana napotila v modro dvorano gradu Kishlstein, kjer so predstavniki študijskih krožkov iz **Cerkelj, Kranja, Radovljice, Šenčurja, Trziča, Železnikov** in gostujočega iz **Slovenske Istre** predstavili sadove svojega dela – nekateri na odru, drugi na razstavi; krožki, v katerih spoznavajo skrivnosti ljudske kulinarike, pa so poskrbeli tudi za pokušino domačih dobrot.

24. maja 2002 se bo Karavana ustavila na Remšniku, kjer se ji bodo pridružili člani študijskih krožkov s **Koroške, Štajerske, iz Šaleške doline** in morda še od kod. Najbolj navdušeni smo se udeležili pripravljalnega srečanja na Remšniku, 12. 4. 2002, kjer smo postavili temelje vsebinsko zelo bogatemu dogodku.

Vse, ki bi se nam želeli pridružiti, ali bi o Karavani radi izvedeli kaj več, vabimo, da obišejejo našo spletno stran, <http://www.acs.si/zarisce>. Na spletni strani bodo našli tudi naslov, prek katerega lahko vzpostavijo stik z organizatorjem predstavitve.

Karavano kulture, sodelovanja, ustvarjanja in medsebojnega spoznavanja sta podprla Ministrstvo za kulturo in Združenje založnikov in knjigotržcev Slovenije.

Slavica Borka Kucler, ACS

Novo na izobraževalnem spletu ACS Elektronska prijava na izobraževanje in razpravljalni forum

Izobraževalne spletne strani <http://izobrazevanje.acs.si> so ugledale novo grafično podobo, katere namen je še tesneje približati izobraževalne programe in ostale izobraževalne dogodke, ki smo jih in jih pripravljamo za vse, ki odrasle učite, jim svetujete ali zanje v različnih okoljih in na ravneh izobraževalnega sistema organizirate in izvajate izobraževanje.

Struktura strani ostaja nespremenjena; izobraževalne programe z izpeljavami in natančnimi opisi najdete pod tremi osnovnimi naslovi: Programi temeljnega andragoškega usposabljanja, Programi za razvojne projekte ACS ter Specializirani izobraževalni programi. Kot samostojni enoti ostajata naslova Strokovna, informativna in izobraževalna srečanja ter Aktualna izobraževanja ACS. Pod prvim vas obveščamo in vabimo na naša redna petkova izobraževalna srečanja, na katerih izobraževalci odraslih izmenjujemo izkušnje, predstavljamo strokovne teme in spoznavamo nove magistre in doktorje znanosti s področja andragogike; pod drugim naslovom pa vam ponujamo kratek pregled programov in dejavnosti, ki se odvijajo v našem Centru v tekočem in prihodnjih dveh mesecih.

Novosti na naših spletnih straneh sta **elektronska prijavnica** in **forum** oz. klepetalnica. Na elektronsko prijavnico lahko kliknete, ko si ogledujete posamezni izobraževalni program, nato pa jo izpolnite tako, da bodisi izbirate ponujene možnosti bodisi vpisujete podatke, ki jih želimo od vas, ter prijavnico odpošljete vsaj tri tedne pred izpeljavo programa. Še vedno se lahko odločite za pisno možnost oddaje prijavnice, se pravi, da izpolnjeno prijavnico natisnete in jo pošljete na naslov Andragoškega centra Slovenije.

Da bi povečali možnosti za lažjo in kvalitetnejšo komunikacijo med vami in nami, ta je do sedaj večinoma potekala s telefonsko slušalko v rokah, smo se odločili za komuniciranje prek spletnih strani. K sodelovanju v razpravljalnem forumu <http://izobrazevanje.acs.si/forum> pozivamo tako tiste, ki ste že redni obiskovalci naših izobraževanj, kot tudi tiste, ki se še odločate o tem, katerega od naših izobraževalnih programov bi se udeležili, in ne poznate odgovora na vprašanje, ki je pred vami. Dobrodošla so vprašanja, vezana na samo izpeljavo izobraževanj, vprašanja, ki zadevajo vsebino izobraževalnih programov, pobude in predlogi za nove programe, tudi kritike, ki jih lahko podate na podlagi vaše izkušnje s sodelovanjem z nami. Na vse odzive bomo z veseljem odgovorili.

Melanjia Končina Boltin, ACS

Predstavljamo nov projekt Evropski certifikat za vrednotenje temeljnih spretnosti

V Andragoškem centru Slovenije začenjamo z novim projektom Evropski certifikat za vrednotenje temeljnih spretnosti (European Certificate of Basic Skills – EUCESB). Gre za mednarodni pilotski projekt, katerega cilj je uvedba evropskega certifikata (spričevala) iz temeljnih spretnosti v Evropsko unijo. Ta priznana listina bo dokazovala, da posameznik obvlada temeljne spretnosti s področja komunikacije, računanja, učenja učenja, odnosov z ljudmi in aktivnega državljanstva - spretnosti, ki jih potrebuje za uspešno delovanje v osebnem, delovnem in družbenem življenju. Posebnost EUCESB-a je, da temelji na preverjanju in ugotavljanju temeljnih znanj in spretnosti odraslih na omenjenih področjih in bo namenjen širšemu prebivalstvu. Posredovan bo prek svetovnega spleta.

Pri izpeljavi projekta, ki je del programa Leonardo da Vinci II (2000 – 2006), in sicer del akcijskega programa za poklicno usposabljanje v skupnosti, sodelujejo: koordinatorica projekta Univerza v Edinburgu iz Velike Britanije (The University of Edinburgh), Rdeči križ iz Bremna v Nemčiji (Deutsches Rotess Kreuz), CEJAK iz Barcelone v Španiji (CEJAC Barcelona), Središče za izobraževanje odraslih iz Marseilla v Franciji (Centre Populaire d' Enseignement, Marseille), Združenje univerz iz Raguse v Italiji (Consortio Universitario della Provincia di Ragusa), Kerry izobraževalni center iz Traleeja iz Irske (Kerry Education Services, Tralee), Univerza Craiova iz Romunije (Universitatea din Craiova) in Andragoški center Slovenije.

Certifikat s področja prej naštetih temeljnih spretnosti bo prvi v Evropi in Sloveniji, sicer pa ga idejno lahko primerjamo z evropskim računalniškim spričevalom (European Computer Driving Licence - ECDL), ki potrjuje, da ima prejemnik znanje o temeljnih pojmih informacijske tehnologije in je zmožen uporabljati osebni računalnik in temeljna računalniška orodja.

Temeljni cilji projekta so:

- dvigniti raven pismenosti in ostalih temeljnih spretnosti v posameznih delih evropske populacije;
- prispevati k večji družbeni vključenosti prebivalstva;
- razviti in približati prednosti elektronskega učenja;
- spodbuditi večjo mobilnost na evropskem trgu dela;
- v izobraževanje vključiti etnične in druge manjšinske skupine;
- prispevati k transparentnosti certifikata (kvalifikacij) tako na nacionalnih ravneh znotraj posameznih držav kot tudi na evropski ravni, kar je ključni cilj EUCESB-a.

Projekt ima tudi nekatere specifične cilje, kot so:

- razviti evropski standard znanj iz temeljnih znanj in spretnosti ter ga preizkusiti na skupinah udeležencev v online izobraževalnem okolju;
- omogočiti izobraževanje za trenerje (tutorje), ki bodo udeležencem pomagali pri uporabi EUCEBS-ovih spletnih strani;
- razviti ocenjevalni postopek za udeležence in za njihove trenerje;
- prispevati k sistematičnemu razvoju postopka priznavanja standarda iz temeljnih spretnosti s strani ustreznih organov - najprej na nivoju posamezne države, kasneje pa na evropskem nivoju.

Certifikat bo namenjen različnim ciljnim skupinam: odraslim brez formalne izobrazbe, mladim osipnikom, odraslim s posebnimi potrebami, zaposlenim z manj leti šolanja, brezposelnim, priseljencem iz neevropskih držav.

EUCEBS odlikujejo inovativni pristopi. Od drugih nacionalnih in mednarodnih izobraževalnih programov se namreč razlikuje po tem, da temelji na standardih testiranja (preverjanja in ugotavljanja znanja) in ne na standardih poučevanja; sam postopek preverjanja in ocenjevanja temeljnih znanj in spretnosti bo potekal v online obliki, kar je posebnost tega projekta. Inovativnost projekta se izraža tudi v elektronski podreditvi celotnega dela.

Po naravi dela je EUCEBS diseminacijski projekt. Učni načrt in merila za ocenjevanje udeležencevih temeljnih spretnosti, ki jih potrebuje za uspešno delovanje v osebni, delovni in družbeni sferi, so rezultat predhodnega projekta CALABAT¹ (Computer Aided Learning in Adult Basic Training), z EUCEBS-om pa jih bomo prenesli v novo, online okolje. CALABAT predstavlja ogrodje oz. temelj za EUCEBS. Kot osnovno načelo uveljavlja ugotavljanje temeljnih spretnosti (kompetenc) udeleženca na petih področjih: sporazumevanje in uporaba sodobne informacijske tehnologije, odnosi z ljudmi, učne veščine in državljanstvo.

Kljub temu da gre za diseminacijski projekt, bo ves čas njegovega trajanja potekala tematska analiza strokovnih tem. Vsak partner bo v okviru teme, za katero bo zadolžen, vzpostavil komunikacijo z vladno politiko - tako na nacionalni kot na evropski ravni. Teme so naslednje:

- dvig ravni pismenosti v evropski populaciji (Irska, Velika Britanija, Slovenija);
- povečanje družbene vključenosti prebivalstva (Nemčija);
- razvoj in prednosti elektronskega učenja (Velika Britanija, Francija);
- spodbujanje večje mobilnosti na evropskem trgu dela (Romunija);

¹ CALABAT je potekal v okviru programa Leonardo da Vinci I. V njem pa so sodelovale Velika Britanija, Irska, Španija in Finska. Prve tri so tudi partnerke v projektu EUCEBS.

- vključenje etničnih in drugih manjšinskih skupin v izobraževanje (Španija, Francija);
- doseganje transparentnosti certifikata/kvalifikacij (Velika Britanija, Italija, Slovenija, Romunija).

Vse, ki želite zvedeti več o projektu EUCEBS, vabimo na naše **petkovo izobraževalno srečanje**, ki bo v **24. maja 2002 ob 9. uri v seminarski sobi Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134a.**

Prosimo vas, da svojo udeležbo na srečanju potrdite najkasneje do 22. maja 2002 Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571); lahko tudi po faksu 01 5245 881.

Melanija Končina Boltin, ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2002

Priznanja ACS 2002 za izjemne dosežke pri učenju odraslih Pridobivanje kandidatov za priznanja

Andragoški center Slovenije bo tudi letos podelil **priznanja Andragoškega centra Slovenije**. Priznanja, namenjena posameznikom in skupinam za izjemne dosežke pri razvijanju in pospeševanju učenja in izobraževanja odraslih ter strategije vseživljenjskosti učenja v Sloveniji, bomo podeljevali že šestič. Podeljena bodo v treh kategorijah - skupno število vseh podeljenih priznanj je največ 15:

- **Posameznikom/posameznicam** za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja
- **Skupinam** za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja
- **Posameznikom/posameznicam, skupinam, ustanovam, podjetjem, lokalnim skupnostim** za izjemne strokovne in promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih.

Vabimo vas, da se ozrete okrog sebe in s predlogom za podelitev priznanja počastite tiste posameznike, skupine, ustanove, ki se odlikujejo v učenju, poučevanju ali zagotavljanju novih, sodobnih učnih možnosti. Verjamemo, da jih je mnogo tudi v vašem okolju. Le z vašo pomočjo nam jih bo uspelo odkriti, jih predstaviti širši javnosti in jih na ta način postaviti za zgled in spodbudo vsem učečim se državljanom Slovenije in tistim, ki na to pot še le stopajo.

Razpis, ki je bil objavljen v TVU- Novičkah št. 1/2002 in v javnih medijih, najdete pa ga tudi na spletnih straneh Tedna vseživljenjskega učenja: <http://tvu.acs.si> in na teletekstu TV Slovenija, bo odprt **do 10. maja 2002**.

Obrazci za prijavo so na voljo na istem naslovu: <http://tvu.acs.si>, lahko pa pokličite tudi v tajništvo Andragoškega centra (tel.: 01 5842 560). Poslali vam jih bomo po pošti. **Izpolnjene obrazce oz. prijave za priznanja** pošljite na naslov **Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana**, s pripisom **Za priznanja ACS 2002**.

Podrobnejše informacije o postopku prijave kandidatov dobite pri Melaniji Končina Boltin (tel.: 01 5842 572 ali na elektronskem naslovu: melanija.koncina.boltin@acs.si).

Veselimo se sodelovanja z vami!

Melanija Končina Boltin, ACS

KOTIČEK JE VAŠ

DOBA

Usposabljammo drugo generacijo online mentorjev

V mesecu marcu smo začeli z usposabljanjem že druge skupine mentorjev, ki poteka pet tednov prek interneta. Na začetku smo organizirali študijsko srečanje, na katerem so udeleženci prejeli gradivo za uporabo virtualnega učnega okolja in se preizkusili v njegovi uporabi, saj služi kot tehnična podpora celotnemu usposabljanju. V skupini je 27 udeležencev iz različnih ustanov v Sloveniji.

Značilnosti online mentorja

Različni avtorji vlogo online mentorja opredeljujejo po funkciji (Shepherd, 1999), po pogojih (Berge, 1995), ki jih je treba zagotoviti v online izobraževanju, in po nalogah (Rohfeld in Hiemstra, 1995), ki jih mentor opravlja. Gre za strokovnjaka določenega področja s praktičnimi izkušnjami in ustreznim poznavanjem različnih dodatnih virov, tudi spletnih, ki jih posreduje svojim udeležencem. Glede na obravnavano učno vsebino postavlja dodatne naloge, ki nudijo udeležencem možnost kritičnega razmišljanja in dejavnega sodelovanja pri doseganju izobraževalnih ciljev. Zanj je poznavanje značilnosti odraslih v izobraževanju in povezovanje z lastnimi izkušnjami z učenjem prav tako pomembno, kot za mentorja, ki dela s tradicionalnimi oblikami. Uspešno doseganje ciljev programa ter uspeh udeležencev zagotavlja s poznavanjem aktivnih metod in tehnik online učenja. Z njimi spodbuja in usmerja stalno sodelovanje udeležencev programa. Stari način "kampanjskega" učenja je tako rekoč pozabljen. Mentor je spodbujevalec sproščene komunikacije, s katero zagotavlja visoko stopnjo povezanja. Strah pred odtujevanjem udeležencev zaradi uporabe učne tehnologije je pravzaprav odveč. Rokovanje z informacijsko računalniško tehnologijo je spretnost, ki jo dobro obvlada in se v tej vlogi tudi dobro počutiti, saj le tako lahko prevzame usmerjanje skupine udeležencev online izobraževanja. Online moderiranje in pravila online sporazumevanja sta dodatni spretnosti, ki sta zanj ključnega pomena. Za sporazumevanje s svojimi udeleženci najpogosteje uporablja e-pošto in virtualno učno okolje. Prevladuje pisno sporazumevanje, ki ga stalno vzdržuje in tako udeležence motivira in spodbuja pri njihovem online učenju.

Online mentorji predstavljajo novo generacijo v izobraževanju, ki bo poskrbela, da bo informacijska računalniška tehnologija dobrodošlo sredstvo za oblikovanje koristnega,

zanimivega in učinkovitega prostora za izobraževanje (G. Salmon, 2000). Spremenjen pogled na online učenje, po prepričanju strokovnjakov, zagotavlja več kognitivnega znanja.

Znanja in spretnosti v programu Online usposabljanja za online delo mentorjev

Pripravili smo online usposabljanje, ki je namenjeno predvsem pridobivanju praktičnih znanj in osebne izkušnje udeležencev. Vsebine pridobivanja znanj za opravljanje vloge online mentorja smo strnili v naslednje sklope:

- Uporaba e-pošte
- Pravila online sporazumevanja
- Odrasli v izobraževanju in online učenje
- Vloga online mentorja
- Aktivne metode in tehnike online učenja
- Internet kot vir informacij in znanja

Pomen online učenja za bodoče online mentorje

Virtualno učno okolje je tudi udeležence online usposabljanja postavilo pred velik izziv. Dejavno so se vključili in radovedno spoznavali nove vsebine. V začetku so se bolj posvetili usvajanju znanja za uspešno in učinkovito uporabo učne tehnologije, v nadaljevanju usposabljanja pa se vsi zagreto in poglobljeno posvečajo drugim nalogam, ki jih opravlja online mentor. Pridobivanje osebnih izkušenj o možnostih, ki jih ponuja online učenje, naši udeleženci ocenjujejo za koristne, prav tako pa tudi vsebine, ki smo jih izbrali, in elektronsko učno gradivo, ki smo ga zanje pripravili, z dodanimi spletnimi viri. Vsi udeleženci našega usposabljanja so strokovnjaki posameznih področij in imajo praktične izkušnje iz tradicionalnih oblik izobraževanja odraslih, zato gotovo ni slučaj, da so si želeli pogledati dlje od prakse tradicionalnega izobraževanja.

Usposabljanje zaključujemo konec aprila letos. Z več kot 400 oddanimi prispevki v virtualni klepetalnici, prek katere predelujejo, utrjujejo in izmenjujejo znanja in izkušnje po ustrezno izbranih metodah in tehnikah, smo na Dobi lahko nadvse zadovoljni. Ob zaključku usposabljanja bodo udeleženci pripravili seminarsko nalogo in si z opravljenimi drugimi obveznostmi, pridobili potrdilo o usposobljenosti za opravljanje dela online mentorja.

V letu 2001 smo usposobili že 16 online mentorjev.

Namesto zaključka

Spoznanje o vseživljenjskem učenju je pred desetletji povzročilo revolucionaren pogled na potrebo po učenju in znanju v odrasli dobi, z internetom pa učenje in izobraževanje, kot procesa, dobivata danes popolnoma novo podobo.

Strokovnjaki trdijo, da je internet ena največjih tehnoloških pridobitev po tisku prve knjige pred približno 500 leti, saj ni spremenil le načina učenja, ampak ga bo po, napovedih, celo izboljšal. Sposobnost za učenje, glede na obseg vsebin, se bo močno povečala, prav tako se bo povečalo tudi število področij, na katerih si bomo kar istočasno pridobivali znanje. Za online učenje napovedujejo več osebne pozornosti, več povezovanja z mentorjem in več povratnih informacij o tem, kako dobro nekdo v znanju napreduje. Online izobraževanje daje možnost aktivnega sodelovanja vsem - zaspati v zadnji vrsti ni mogoče. Vsakdo mora zapisati svoj prispevek, zato izgovor, da drugi dovolj in celo preveč govorijo, ni več utemeljen.

Online učenje poraja največjo revolucijo in največji napredek v izobraževanju odraslih. Prodrlo bo, če še ni, tudi na vse univerze in spremenilo način izobraževanja v celoti.

Na Dobi tako tudi z usposabljanjem online mentorjev razvijamo novo podobo učenja v 3. tisočletju v Sloveniji.

Emma Perme, Doba Maribor

Povzetek analize

O jezikovnem izobraževanju v SKB banki

Izobraževanje tujih jezikov v SKB banki je postalo s pridobitvijo novega strateškega partnerja pomembna prednost. Kvalitativni vidiki izobraževanja obsegajo tako pripravo, izpeljavo in evalvacijo izobraževalnih ciljev.

Kako izbrati ustreznega ponudnika, je strokovni izziv za tiste, ki se ukvarjamo z organizacijo izobraževanja. Zato smo se odločili za raziskavo izvajalcev, ki z nami sodelujejo pri jezikovnem izobraževanju v zadnjih dveh letih. Pripravili smo vprašalnik, ki smo ga novembra 2001 posredovali izobraževalnim ustanovam. Odziv je presegel pričakovanja, saj smo od 22 poslanih vprašalnikov dobili 17 izpolnjenih. Cilj raziskave je bil spoznati izvajalce, njihovo delovanje in ponudbo. Po dobrem odzivu lahko sklepamo, da so izvajalci pripravljene na sodelovanje, ki temelji na zaupanju in skupnem interesu. Pri osmih od sedemnajstih izvajalcev gre za načrtno poučevanje skupin, pri ostalih sodelovanje poteka z vključevanjem delavcev SKB v izobraževanje na sedežih izvajalcev, ali pa imajo delavci zagotovljene individualne oblike izobraževanja.

Na osnovi vprašalnikov lahko sklepamo na kvaliteto izbranih izvajalcev. Hkrati pa smo dobili veliko uporabnih primerjav, ki nam služijo kot pripomoček pri odločanju.

Osnovni podatki o izbranih izvajalcih

Največji delež izvajalcev ima manj kot 5 redno zaposlenih. Pri nekaterih izvajalcih je opaziti, da večino dejavnosti opravijo s honorarnimi oz. zunanjimi sodelavci.

Banka je v zadnjih dveh letih sodelovala predvsem s tistimi izvajalci, ki imajo položaj jezikovnih šol, z ljudskimi univerzami, javnim zavodom in samostojnim podjetnikom. Največji delež prihodka ti izvajalci realizirajo na trgu. Le manjše število izvajalcev pridobi del dohodka s koncesijo.

Glede na rezultate raziskave imajo vsa podjetja izoblikovane standarde, na podlagi katerih lahko presojujejo, ali izvajajo kvalitetne storitve. Vsa podjetja tudi preverjajo zadovoljstvo svojih strank.

Večina izvajalcev, s katerimi sodelujemo v banki, je bilo ustanovljenih pred več kot 10 leti, kar pomeni, da so si v teh letih že pridobili določene izkušnje.

Udeleženci

Večina izobraževalnih podjetij izvaja jezikovne programe za vse kategorije zaposlenih. Podatki kažejo, da je delež oseb na vodilnih položajih, ki se izobražujejo pri izbranih izvajalcih, najmanjši, saj je v podjetjih čedalje več delovnih mest, za katere je potrebno dobro znanje tujih jezikov. Po drugi strani pa so vodilni delavci najbolj zaželeni stranke, ker imajo velik vpliv na odločanje in posredovanje mnenj o kakovosti storitev. Na podlagi podatkov lahko sklepamo, da pri izvajalcih najbolj narašča število skupin v podjetjih in število individualnega učenja. Pri manjšem delu izvajalcev je opaziti, da se je število vikend tečajev ustalilo. Podjetja se zaradi številnih prednosti, ki jih ima učenje v skupinah v podjetjih, raje odločajo za tovrstne tečaje.

Trend razvoja jezikovnega izobraževanja gre v smeri zmanjševanja števila udeležencev, saj manjše število udeležencev (največkrat osem) omogoča bolj aktiven pristop in bolj učinkovito učenje.

Udeleženci pred začetkom tečaja posredujejo svoje želje in pričakovanja, da lahko izvajalci čim bolj prilagodijo program oz. izberejo ustrezno izobraževalno obliko.

Najpogostejša načina spremljanja zadovoljstva udeležencev sta sprotno pridobivanje mnenj udeležencev in končno izpolnjevanje vprašalnika.

Izvajalci so prepričani, da sta najbolj pomembna vidika za udeležence: uporabnost znanja in vsebina tečaja. Na tretje mesto po pomembnosti so postavili uporabljene didaktične pristope ter znanje predavatelja. Izobraževanje postane učinkovito takrat, ko udeleženci znanje uporabijo v praksi. Če želijo izvajalci izpolniti ali celo preseči pričakovanja naročnikov, morajo

vsekakor posredovati uporabno znanja. Raziskava je potrdila, da se večina anketiranih izvajalcev tega zaveda.

Predavatelji

Izvajalci med najpomembnejšimi lastnostmi predavateljev omenjajo: sposobnosti motiviranja, veselje do poučevanja in dinamičnost.

Za uspešno izvajanje poučevanja tujih jezikov je pomembno, kdo izbira predavatelje za določene tečaje. Predavatelje največkrat izberejo vodje izobraževanja ali pa direktorji. Pri izboru upoštevajo znanje, izkušnje, motivacijo, spretnosti pri preučevanju in kulturo sporazumevanja.

In katero gradivo uporabljajo predavatelji? Najpogosteje je v rabi gradivo po verificiranem programu, vendar več kot polovica izvajalcev vsebino in cilje prilagodi potrebam skupine. Učno gradivo ponavadi izbirajo predavatelj ali razvijalci programov. Velik je delež šol, ki so razvile lastno gradivo. Predavatelji najpogosteje uporabljajo raznovrstne metode, ki jih kombinirajo glede na vrsto tečaja, udeležence in izobraževalne cilje. Tretjina izvajalcev uporablja direktno metodo, lastno metodo, igre vlog in diskusije.

V eni šoli so vsi učitelji "native speakerji", sicer pa je njihov delež manjši kot 20%.

Tečaje praviloma vodi en učitelj, le izjemoma in na višjih stopnjah gre za kombinacijo več učiteljev. Vsi predavatelji imajo na razpolago različno didaktično opremo.

Pri vseh izvajalcih imajo predavatelji pedagoško-andragoško izobrazbo. Izvajalci učitelje izobražujejo doma in v tujini. Vodje izobraževalnih področij in učitelji sami spremljajo novosti v poučevanju tujih jezikov. Pomembno je organizirano interno izobraževanje učiteljev, kjer se seznanijo z novostmi, ki jih predstavijo strokovnjaki z andragoškega ali jezikovnega področja. Večina šol ima izdelan notranji sistem mentorjev, ki dodatno usposablja manj izkušene učitelje.

Konkurenčne prednosti

Pri odločanju za določen tečaj so bistveni prilagodljivost programa in učinkoviti didaktični pristopi. Vse bolj pomembna so priporočila drugih. Iz analize odgovorov lahko sklepamo, da se izvajalci strinjajo glede naslednjih optimalnih pogojev za učenje tujih jezikov: dober predavatelj, natančno opredeljene potrebe, visoka motiviranost udeležencev, pravilno izbran program, učinkovite metode, prijetna atmosfera, prilagodljivost in dobra opremljenost prostora z učnimi pripomočki..

Za uspešne jezikovne šole je značilno, da skrbno in celovito načrtujejo svoj razvoj in ponudbo programov. Novosti v ponudbi izvajalcev pri jesenskem vpisu so: pomoč pri prevajanju, delavnice, program poslovne angleščine za podjetja, priprava za mednarodne izpite in preverjanje znanja pri Državnem izpitnem centru, promocijski tečaji, povezanost učenja tujih jezikov z internetom, učne delavnice za prevajanje, videokonference.

Naloge za prihodnost

Razmišljanja izvajalcev o prihodnjem razvoju so povezana s prepričanjem, da je treba še bolj dvigniti kakovost izobraževanja. Odgovori na vprašanje, kako naj bi to dosegli, so se zelo razlikovali. Nekateri so predlagali pripravo standardov znanj in podelitev licenc za poučevanje tujih jezikov, mnogi tudi dodatno usposabljanje predavateljev. Eden izmed izvajalcev meni, da bi bilo smiselno povezovanje sorodnih šol.

Zaključek analize izvajalcev

Na osnovi celotne analize lahko sklepamo, da je kvaliteta poučevanja tujih jezikov anketiranih izvajalcev primerna. V prihodnje bi morali posvetiti več pozornosti novim in sodobnim učnim sredstvom, dodatnom ponudbam izobraževanja, pripravi kvalitetnih gradiv in svetovanju pri uporabi pridobljenih znanj. Za uspešno učenje tujih jezikov je zelo pomembno, da so strokovni sodelavci in izvajalci vedno v koraku s časom, kar pomeni, da so seznanjeni z vsemi novostmi glede programov, novih učbenikov in metod jezikovnega izobraževanja.

V prihodnosti je treba več pozornosti nameniti tudi pretoku informacij med vsemi sodelujočimi ter zagotoviti njihovo sodelovanje pri pripravah, izpeljavi in evalvaciji. Prihodnja strokovna prizadevanja bi bilo smiselno usmerjati v naslednje dejavnosti:

- upoštevanje optimalnih pogojev za učinkovito pridobivanje tujih jezikov,
- izdelava slovarja strokovnih terminov,
- alternativni načini pridobivanja znanja – neformalne možnosti, samostojno učenje s pomočjo mentorja, jezikovni strokovnjaki (pomoč pri telefonu), učenje prek interneta, multimedijско učenje, kroženje dokumentov in učnih gradiv med organizacijskimi enotami,
- povečanje svetovalnega dela pri učenju,
- oblikovanje jezikovne zbirne mape (portfolia) posameznika, organizacijske enote in banke.

Darja Zorko Mencin, SKB

Po učni poti pod mentorjevim vodstvom

V soboto, 1. decembra 2002, smo se sprehodili po Kosmačevi učni poti. Iz mediteranskega podnebja Goriške smo po uri vožnje pristali v drugem svetu. Na Slapu ob Idrijci, kjer smo začeli našo pešpot, je pihal mrzel veter, ki nam je jemal sapo tako, da smo se ovili v tople šale ter si nadeli kape in rokavice. Zavili smo čez most preko Idrijce in se zatekli v zavetje zapuščene hiše ob poti. Kako pametno so v starih časih znali graditi svoje domove! Po dolini Idrijce piha mrzel veter, zato so hiše obrnili tako, da so vetru kazale hrbet s čim manj odprtini.

V tem zavetju nas je mentorica Marija Mercina seznanila z namenom in potekom našega pohoda. Prijeli smo se za roke in sklenili krog. Mentorica je v krogotok poslala impulz, ki nas je v tem dnevu povezal v dobrem in slabem.

Po razočaranju nad črnino reke Idrijce smo pospešili proti Kosmačevi domačiji. Sprejela nas je lepo obnovljena. Pes čuvaj nam je sporočal, da ne zmrzuje zaman pred hlevom, ki je še vedno živ. Videti je bilo, da je Aro vaje obiskov in da ne misli prav resno, ko tako laja na nas. Bil pa je to tudi znak za stanovalce v sosednji hiši. Pridružil se nam je Cirilov brat Vlado. V trenutku sem opazila, kako podobna sta si. Tu sta doma nasmeh in bistrost duha. Razgovor z njim je bil stvaren, vendar humoren; vaje je vseh mogočih vprašanj.

Kosmačevo domačijo obnavljajo. Ko bo končana, bo pravi biser, po katerem se bo lahko zgledoval kak domačin, preden se bo lotil obnove svojega doma. Ne mislim, da bi morali posnemati prav vse. Morda bi pa le premislili, preden bi v starejše hiše vzdali trodelna okna.

Sonce nas je malo ogrelo in nam dalo moči. Preden smo nadaljevali po učni poti, ki vodi do Mosta na Soči, smo se povzpeli na Roče, kjer je Ciril Kosmač pokopan. Mentorica nam je pisatelja predstavila tudi s sončne plati. Vasica se je grela v soncu in tudi nam je bilo prijetno toplo. Kar težko smo se poslovili od sončnega pobočja in se spustili v dolino. Ob poti, ki nas je vseskozi vodila ob reki Idrijci, so znamenja - kozolci, kjer so v les vrezani najlepši odlomki iz pisateljevih del Pot v Tolmin, Pomladni dan in drugih. Ob njih smo se ustavljali, prebirali odstavke in ugibali, zakaj prav tu stoji znamenje, kako je povezano s pisateljem, si ogledovali okolico, razmišljali in čustvovali.

Ob lepi, a zapuščeni, skoraj razpadajoči Batistovi hiši, smo postali nekoliko dlje. Poslušali smo odlomek, kako je pisatelj razmišljal o domovini, ko se je po petnajstih letih odsotnosti vrnil na svojo zemljo. Hiša je kulturni spomenik. Videti je še vedno mogočna. Želim si, da bi

obnovo dočakala in se bi z njo lahko ohranil idrijsko-cerkljanski stavbni tip. Upam, da zaradi novogradenj ne bomo pozabili na ta del kulturne dediščine. Ūtrujenim je na koncu poti dal pospešek še naš vodja Miha Lipušček.

Mara Obleščak, Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Nova Gorica

Študijski krožki

Bogato medgeneracijsko sodelovanje

“Ūstvarjalna klepetalnica v poznih letih” je študijski krožek, ki ga izvajajo mentorji jezikovne šole ATHENA iz Postojne. Ta krožek vodimo kar tri mentorice, saj je vsaka izmed nas želela delček svojega znanja deliti z zdaj že našimi prijatelji, ki živijo v domu upokojencev v Postojni, in se od njih tudi marsičesa naučiti.

Tako smo sami izdelali keramično okrasje za novoletno jelko in jo tudi skupaj krasili. Ob tem pa so se naši krožkarji spominjali svojega otroštva, ko so na podoben način krasili novoletno jelko s piškoti. Povedali so nam nešteto zgodb, ki bi jih upravičeno lahko imenovali zgodovinske, saj so jih doživljali pred sedemdesetimi ali osemdesetimi leti.

Izdelali smo tudi slike in čestitke, pri čemer smo uporabili posebne vrste peska. Prav za vsakega udeleženca smo poiskali nekoga, ki je prelepo čestitko tudi prejel. Zakaj poiskali? Nekateri udeleženci namreč nimajo sorodnikov ali znancev zunaj doma upokojencev in so nas tako prosili za naslove, da bi svoje čestitke lahko nekomu poslali.

Ob drugi priložnosti smo izpeljali kiparsko-keramično delavnico. Ko so udeleženci premagali začetni odpor oz. strah pred gnetenjem gline, se naši prijatelji od tega materiala kar niso hoteli ločiti. Nastajali so izdelki, ki so nam, mentorjem, veliko povedali o uporabnih predmetih, ki jih danes ne poznamo več. Ob nekaterih smo za razlago njihove namembnosti poprosili kar avtorje same. Tako smo v glineni miniaturi občudovali košaro, v kateri so perice nosile perilo do reke, kjer so prale, pa košare za kruh ali suho sadje in podobno.

Pa nismo ustvarjali samo v glini in pesku, ali risali na svilo. Gradili in bogatili smo tudi medsebojne odnose. Obiskali smo nekdanjo udeleženko študijskega krožka, ki je hudo zbolela; naše udeleženke so kar tekmoval v dajanju materinskih nasvetov mentorici Heleni Kovač, ki nam je 18. januarja 2002 podarila novega krožkarja, malega Martina. In še in še.

Trenutno se keramični kipi sušijo in čakajo na žganje v posebni peči pri 1000 stopinjah Celzija. Žal nam je, da ne bomo vsi prisostvovali temu dogodku, saj peči ne moremo prenesti v dom upokojencev, krožkarjem pa njihovo fizično stanje ne omogoča izhoda.

Vsi izdelki bodo razstavljeni v mesecu juniju, ob dnevu odprtih vrat v domu upokojencev v Postojni. O krožkih bodo pisali tudi v internem glasilu.

Sicer pa se krožki pri nas razvijajo v zanimivo smer. Bogato je sodelovanje z vrtci in šolami. Večkrat se zgodi, da nas predstavniki omenjenih zavodov pokličejo in poprosijo, da bi preživeli dopoldne z otroki in jih naučili nekaterih spretnosti, ki smo jih v krožkih usvojili.

Tako smo z nekaterimi udeleženci krožkov, ki so se dogajali v preteklih letih, obiskali malo šolo v Postojni in z otroki risali na svilene robčke. S prvošolci smo izdelovali keramične svečnike. Otroke iz vrtca pa smo povabili v našo šolo in jim pokazali, kje in kako ustvarjamo.

Dogajanje je pestro predvsem med starimi "krožkarji", ki so pripravljene pomagati pri širjenju ideje vseživljenjskega učenja z neformalnimi oblikami pridobivanja in širjenja znanja.

Ena od mentoric, Nataša Sedej, o krožkih razmišlja takole:

"Naše ciljne skupine so zelo različne, od predšolskih in šolskih otrok, študentov, srednje generacije, upokojencev do starostnikov v domu počitka. Znotraj vsake skupine nastaja in se oblikuje presenetljiv ustvarjalni potencial. Vsaka skupina šepeta svojo, specifično govorico z materialom, ki vključuje, na primer, gnetljivost, voljnost in prepuščanje. Glina se hipno odzove na vsak dotik, kar je v neizmerno veselje predvsem otrokom, ki se predajo ustvarjalni govorici. Starejši so udeleženci, več strahov in predsodkov morajo premagati. Praviloma podcenjujejo sami sebe, prepričani so v lastno nenadarjenost, nerodnost in pomanjkanje idej. Že to, da se spopadejo z lastnimi zavorami, je zanje velik dosežek. In velikokrat so na koncu presenečeni nad tem, kaj zmorejo. Izboljša se njihova samopodoba, postajajo samozavestnejši in zaupajo v svoje znanje in sposobnosti.

Oblikovanja gline in keramike nikakor ne moremo omejiti zgolj na ročno spretnost. Če sledimo tej logiki, potem je vsa likovna dejavnost zgolj ročna spretnost, kar pa je seveda nesprejemljivo. Keramika zahteva znanje obrti, tehnologije in likovne govorice. Ko skušamo realizirati svoje zamisli, se soočamo z iskanjem rešitev na vseh treh področjih. Vsak keramični izdelek je sinteza kompleksnega znanja. In ne nazadnje, delo z glino je vedno obojestranski proces. Ti si tisti, ki na začetku gneteš glino, vsiljuješ ji svojo formo in idejo in se na koncu ves osupel zaveš, da je glina pregnetla in preoblikovala tebe. V resnici te glina nekako preobrazi, nauči te samodiscipline,

natančnosti, doslednosti, strpnosti in potrpežljivosti. Nauči te, da s silo ni mogoče doseči ničesar, da razdiralne energije vodijo nazaj v nič, v kepo gline brez vsebine in oblike. Glina te nauči, da je mogoče graditi le s pozitivno energijo - ne samo v glini ampak v življenju nasploh.”

Flora Otoničar, Helena Kovač in Nataša Sedej, Athena d.o.o. Postojna

PRIPRAVLJAMO/PRIPRAVLJAJO

Andragoški center Slovenije
Vabilo na delavnico

Za tiste, ki nas že dolgo poznate, in za vas, ki ste radovedni kar tako, organiziramo delavnico **Poiščimo dobre rešitve s sistemskimi postavitvami**, ki bo **14. in 15. maja 2002** na Andragoškem centru Slovenije, med 9. in 16. 30 uro.

Edina stalnica v spreminjajočem se svetu je **sprememba**. Ko se soočamo z njo, se pogosto sprašujemo:

- Katera profesionalna ali zasebna odločitev in pot je zame boljša?
- Zakaj se pri meni medsebojno ovirata zasebno in poklicno področje in kako to spremeniti?
- Kakšno je moje mesto v organizaciji ali timu?
- Kaj je vzrok neučinkovitosti v timskem delu in kako to spremeniti?
- Zakaj imam kot vodja ali član delovnega tima premalo notranje energije za napredovanje in spremembe?
- Kako dobro vključiti novega člana tima v obstoječo skupino?
- Kako pospešiti procese sprememb pri posamezniku in skupini/organizaciji?
- Kako oblikujem svoje področje odgovornosti in ustvarim razmere za bližajoče se spremembe?

Globlji razlogi in vzorci takšnih izzivov postanejo jasni, kadar delamo z metodo sistemskih osebnih in organizacijskih postavitvev.

Organizacija je namreč uspešna le takrat, ko so vsi člani, podobno kot v nogometni ekipi, “v dobri formi”, torej vsi na pravem mestu, in ko dobivajo dovolj priznanja za svoje dosežke in odgovornost.

Dvodnevna delavnica ima namen predstaviti metodo sistemskih postavitvev, ki izvira iz terapevtskega pristopa “družinskih postavitvev” znanega psihoterapevta Berta Hellingerja in Münchenske šole, ki jo vodita Varga von Kibed in Insa Sparrer, ki se ukvarjata z delovanjem organizacij in sistemov.

S to metodo lahko:

- dobite globlje informacije, povezave in vpoglede ob osebnih in organizacijskih odločitvah,
- prepoznate notranje zakonitosti delovanja vaše organizacije in posameznika (povezave, konflikti, trenja),
- ugotovite, kje potrebujete in uporabite določeno vrsto virov in sposobnosti,
- pravočasno prepoznate dejavnike nestabilnosti v okolju in jih obvladate.

Delavnica je praktično naravnana. Poleg teoretične razlage in demonstracij je osredotočena na delo s konkretnimi primeri. Zato želimo in pričakujemo, da boste prinesli s seboj svoje praktične primere, izzive in probleme, za katere bomo našli zanimive rešitve.

Primerni so tako problemi iz organizacij, poslovnega življenja in vodenja, kot tudi vprašanja, povezana z osebnimi spremembami, odločitvami in konflikti. Vsak udeleženec delavnice bo dobil priložnost vnesti v delavnico svoje izzive, želje in zadeve in najti pot do dobrih rešitev zanje.

Vodja delavnice je **dr. Siegfried Rosner iz Münchna**. Ima več kot deset let izkušenj pri svetovalnem delu, posebej na področju reševanja konfliktov in upravljanja sprememb v organizacijah in na osebnem področju. Je trener NLP-ja, svetovalec bavarskega ministrstva za socialno področje, svetovalec timskega dela in ima licenco s področja sistemskih postavitev. Letos je izdal knjigo *Uspešna komunikacija*.

Kotizacija za dvodnevno delavnico je 40.000 SIT (DDV je vključen). Poravnali jo boste na podlagi računa, ki bo izstavljen na dan izobraževanja. V kotizacijo je vključena kava, sokovi in drobno pecivo.

Prevajanje na delavnici je zagotovljeno.

Naš namig:

Delavnico posebej priporočamo direktorjem in vodjem različnih delovnih timov, udeležencem naših izobraževanj iz NLP-ja (nevrolingvističnega programiranja) in delavnic o svetovalni komunikaciji, saj so odlično dopolnilo in nadaljevanje tega, kar že znate.

Prosimo vas, da izpolnjeno prijavnico pošljete najkasneje **do torka, 7. maja 2002**, na naslov: **Andragoški center RS, Šmartinska 134 a, Ljubljana**, lahko tudi po faksu: 01 5245 881. Število prijav je omejeno na 30, zato ne odlašajte in pošljite prijavo čimprej!

Zdenka Birman Forjanič, ACS

PRIJAVNICA ZA SEMINAR:

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:
POIŠČIMO DOBRE REŠITVE S SISTEMSKIMI POSTAVITVAMI

Datum: 14. in 15. maj 2002

Kraj: Ljubljana

PODATKI O UDELEŽENCU

Ime in priimek:

Datum in kraj rojstva:

Stopnja izobrazbe: V. VI. VII. ali več

Vrsta izobrazbe:

Delo, ki ga opravljate:

Ustanova / podjetje:

Naslov:

Pošta:

Telefon: faks: el. naslov:

Pedagoško–andragoška izobrazba: da ne

Izkušnje na področju izobraževanja odraslih: let

Dovoljujem uporabo svojih osebnih podatkov pri vodenju evidenc in obdelavi podatkov v skladu z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

PLAČNIK KOTIZACIJE

Plačnik kotizacije (organizacija / samoplačnik):

Davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost:

da ne davčna št.:

Naslov in poštna št. plačnika:

Kontaktna oseba:

tel.:

faks:

Kotizacijo v višini 40.000,00 SIT (DDV je vključen) boste poravnali na podlagi računa, ki bo izstavljen na dan usposabljanja.

Datum:

Žig in podpis:

PRIJAVE / ODJAVE

Prijavnico pošljite najkasneje **do torka, 7. maja 2002**, na naslov:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Tel.: (01) 5842 560, faks: (01) 5245 881

Odjave sprejemamo 5 dni pred začetkom programa, pri kasnejših odjavah ali neudeležbi kotizacije ne vračamo.

10 let z vami

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Andragoški center Slovenije

Vabilo na spopolnjeve

Od leta 1998 Andragoški center Slovenije na podlagi pooblastila Ministrstva za šolstvo in Republiškega zavoda za zaposlovanje pripravlja spopolnjevanje organizatorjev, učiteljev in svetovalcev, ki sodelujejo v **Programu 5000 (izobraževanje brezposelnih oseb)**. Tudi v šolskem letu 2001/2002 pripravljamo izvajanje teh programov.

Vse, ki ste vključeni v Program 5000, vabimo na spopolnjevanje vaših izobraževalcev brezposelnih.

Programi, ki smo jih pripravili, prinašajo novo znanje, ki ga izvajalci potrebujejo pri izobraževanju brezposelnih. Ob upoštevanju izkušenj, vizije razvoja usposabljanja andragoških delavcev in ciljev, ki jih postavlja Program izobraževanja brezposelnih oseb, smo pripravili izobraževalne programe za:

1. Organizatorje izobraževanja (48 učnih ur):

- Izdelava izobraževalnega načrta (16 ur) - junij 2002
- Organizator izobraževanja in izpeljava kurikulumuma (16 ur) - 30. in 31. maj 2002
- Organizator izobraževanja, komunikacija in svetovanje (16 ur) - 11. in 12. junij 2002

2. Učitelje (48 učnih ur)

- Izdelava izobraževalnega načrta (16 ur) - po dogovoru za zaključene skupine
- Učitelj in izpeljava kurikulumuma (16 ur) - po dogovoru za zaključene skupine
- Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih (16 ur)
- po dogovoru za zaključene skupine

3. Svetovalce (48 učnih ur)

- Izdelava izobraževalnega načrta (16 ur) - junij 2002
- Komunikacija in svetovanje (32 ur) - 9. in 10. maj 2002 (1. del)
ter 3. in 4. junij 2002 (2. del)

Udeleženci se bodo pri spopolnjevanju posvetili psihološkim in socialnim značilnostim brezposelnih ter značilnostim, ki so povezane z njihovim izobraževanjem. Posvetili se bodo tudi skupnim in posebnim nalogam, ki jih imajo v vlogi organizatorjev izobraževanja, učiteljev ali svetovalcev. Tako se bodo usposobili za učinkovito prilagoditev izvedbenega kurikulumuma. Posebno pozornost bodo namenili delu s posameznikom in se vadili v komunikacijskih

spretnostih, kar jim bo posebej v pomoč pri vodenju uvodnega razgovora s kandidati in pri izdelavi individualnega izobraževalnega načrta, kar je posebna zahteva Programa. Usposobili se bodo tudi za nudenje pomoči brezposelnim pri učnih in drugih težavah, svetovalci pa še za nudenje pomoči učiteljem.

Modul **Izdelava izobraževalnega načrta** je novost v našem programu. Udeležencem omogoča, da se seznanijo z namenom priprave in uporabe izobraževalnega načrta v izobraževanju odraslih, komu vse je uporaba izobraževalnega načrta namenjena, kakšne vrste izobraževalnega načrta poznamo v izobraževanju odraslih, kako ga oblikujemo ter kako in kdaj spremljamo in vrednotimo uresničevanje izobraževalnega načrta.

Opis programov si lahko ogledate tudi na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/programi/>.

Predvideno je, da bi se posameznik vključil v cel program, lahko pa izbere samo en modul. Vsem, ki so se že usposabljali v naših programih, **omogočamo potrditev že pridobljenega znanja**, tako da jim ni treba opravljati vseh modulov, pač pa le tiste, ki so zanje novi. O tej možnosti bomo obvestili vse prijavljene kandidate in individualno z njimi ugotovili, katere module naj bi še opravili.

V letu 2001 smo izpeljali spopolnjevanje za 10 ciljnih skupin. Tudi v letu 2002 nadaljujemo z izvajanjem programov, in sicer z *eno izpeljavo za organizatorje izobraževanja, z več izpeljavami za učitelje in z eno izpeljavo za svetovalce*.

Izpeljava za organizatorje in svetovalce bo potekala na Andragoškem centru Slovenije v Ljubljani, za učitelje pa je možno tudi drugje po Sloveniji. Pogoji je le, da je na eni šoli dovolj kandidatov za najmanj eno skupino, to pomeni 20 udeležencev, ali pa da se več šol iz istega kraja ali bližine dogovori med seboj o potrebah po usposabljanju. Potrebna je tudi ustrezna oprema prostora, ki omogoča dejavne metode dela.

Program 5000 je uvrščen med pomembnejše programe Ministrstva za šolstvo, znanost in šport in Republiškega zavoda za zaposlovanje, zato je izpeljava izobraževanja v tem programu za vas brezplačna. Niso pa zajeti stroški prevozov in bivanja v kraju seminarja. V okviru zagotovljenih sredstev poleg izpeljave seminarja zagotavljamo še **tri strokovne priročnike**, ki bodo prav gotovo v pomoč ne samo udeležencem usposabljanja, pač pa tudi drugim vašim sodelavcem.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete Matejo Pečar (tel.: 01 5842 573), ali pišete na elektronski naslov: mateja.pecar@acs.si.

Prijavnico, ki jo dobite na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/prijavnica>, pošljite na naslov **Andragoški center Slovenije** (s pripisom Prijava), **Šmartinska 134 a, 1000 Ljubljana**, lahko tudi po faksu 01 52 45 881.

Prepričani smo, da bomo uspešno sodelovali.

Mateja Pečar, ACS

Izobraževanje in učenje za aktivno državljanstvo in upravljanje v Evropi Predstavitev mednarodne konference projekta ETGACE

Mednarodni projekt, v katerem poleg Andragoškega centra Slovenije sodelujejo še partnerji iz Velike Britanije, Španije, Finske, Belgije in Nizozemske, se bo avgusta 2002 zaključil. Zadnji del projekta predvideva diseminacijo rezultatov, pridobljenih v prejšnjih fazah. Opravili smo pregled nacionalne literature, s poglobljenimi intervjuji in analizami smo raziskali, kako se odrasli učijo aktivnega državljanstva, ter s skupinami strokovnjakov preverili, katere interventne strategije za aktivno državljanstvo in upravljanje v Sloveniji uporabljajo in katere bi kazalo vnesti v naš prostor.

Obsežne rezultate bomo objavili v strokovni monografiji, priročniku, na internetu in v obliki online gradiv. Žal Evropska unija ni predvidela sredstev za objavo teh gradiv v nacionalnih jezikih, tako da bodo ta na voljo le v angleščini. Na Andragoškem centru Slovenije se trenutno ubadamo z iskanjem dodatnih sredstev, s katerimi bi vsaj priročnik in internetne strani prevedli v slovenščino ter jih priredili za našo javnost.

V drugi polovici maja bomo na **Andragoškem centru Slovenije** pripravili **nacionalno delavnico**, na kateri želimo predstaviti najpomembnejše ugotovitve in skupaj z udeleženci pretehtati in poiskati najboljše strategije za pospeševanje aktivnega državljanstva v Sloveniji.

7. in 8. julija 2002 bo na **Pravni fakulteti v Ljubljani** potekala **mednarodna konferenca** raziskovalnega projekta ETGACE z naslovom **Participativno raziskovanje in aktivno državljanstvo: izzivi za Evropo**. Raziskali bomo bistvena vprašanja, ki se dotikajo akcijskega in participativnega raziskovanja, kjer končni uporabniki aktivno oblikujejo ne le raziskovalni načrt, ampak tudi raziskavo samo; preučili bomo potrebe in želje vlad, skupnosti, strokovnjakov, nevladnih, poklicnih in javnih organizacij, organizacij privatnega sektorja ter naročnikov raziskav.

Konkretnije bomo poskušali odgovoriti na naslednja vprašanja:

- Katere metodologije raziskovanja so najučinkovitejše pri vključevanju končnih uporabnikov?
- Katere oblike raziskovalnih tematik so najprimernejše za tako raziskovanje?
- Kaj je “znanstvena metoda”?
- Kako lahko državljani igrajo aktivno vlogo v oblikovanju raziskovalnih načrtov na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju?
- Kako lahko pristopi participativnega raziskovanja prispevajo k aktivnem državljanstvu in participativnim sistemom upravljanja?
- Kakšni so odnosi moči med udeleženci v raziskovanju? Kdo je vključen, kdo izključen in zakaj?
- Katerih vprašanj se je treba lotiti, da bi razvijali metodologije participativnega raziskovanja?

Projekt ETGACE je bil v svojem pristopu participativen; raziskoval je odnose med oblikami participacije in učenjem aktivnega državljanstva in upravljanja. Tudi zato bo konferenca vključevala prispevke članov nacionalnih timov projekta, ki bodo predstavili svoje izkušnje z uporabo participativnih metod.

Konferenca bo potekala v angleškem jeziku.

Prijave in prispevke sprejemajo angleški kolegi na naslovu: Mrs Penny Everson, School of Educational Studies, University of Surrey Guildford, GU2 7XH, U.K. (faks: (44) (0) 1483 686191, elektronski naslov: P.Everson@surrey.ac.uk). **Rok** za oddajo predlogov predstavitve poteče **10. maja 2002**.

Več o konferenci in projektu samem si lahko preberete na spletni strani <http://www.surrey.ac.uk/Education/ETGACE>. Vse dodatne informacije pa posredujem po telefonu: 01 5842 582 ali elektronskem naslovu: darijan.novak@acs.si.

Darijan Novak, ACS

OBVESTILI

Predstavite izobraževalno ponudbo v Pregledu Izobraževanje odraslih v Sloveniji – izvajalci in programi 2002/2003

Ste izobraževalna ustanova na področju izobraževanja odraslih ali ustanova, ki ni primarno izobraževalna, vendar se po svojem poslanstvu ukvarja tudi z izobraževanjem odraslih? Nameravate v šolskem letu 2002/2003 izvajati zanimive in raznovrstne izobraževalne programe za odrasle – tečaje, predavanja, seminarje, strokovna posvetovanja, študijske krožke... - in bi svojo ponudbo želeli predstaviti širši javnosti?

Vabimo vas, da predstavite izobraževalno ponudbo v - zdaj že tradicionalnem - Pregledu ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle v Sloveniji.

Namen Pregleda je seznanjanje odraslih z možnostmi izobraževanja in učenja ter animiranje javnosti za večje vključevanje v izobraževanje in vseživljenjsko učenje.

Podatke o izobraževalni ponudbi bomo zbirali **do 21. junija 2002:**

- prek elektronskih obrazcev na spletnem naslovu: www.acs.si/pregled

Vsem, ki ste svojo izobraževalno ponudbo v Pregledu predstavili že lani, bomo v začetku maja poslali uporabniško ime in geslo. Novi izvajalci, ki se v Pregledu še niste predstavili, lahko izpolnite prijavnico, ki je na voljo na (tem) spletnem naslovu. Tako bomo uporabniško ime in geslo lahko posredovali tudi vam.

- prek vprašalnikov

Vprašalnike vam bomo na vašo zahtevo poslali po pošti ali elektronski pošti, na voljo pa bodo tudi na spletnem naslovu: www.acs.si/pregled/predstavitev.htm.

Zbrani podatki bodo septembra objavljeni na spletnih straneh Andragoškega centra Slovenije (www.acs.si/pregled) in Ministrstva za šolstvo, znanost in šport www.mss.edus.si/solstvo/odrasli.asp).

Informacije bodo v pomoč vsem, ki iščejo primerne programe za pridobitev višje formalne izobrazbe, ki se želijo usposobiti za opravljanje določenih del in nalog ali pa razširiti, poglobiti in posodobiti svoje znanje in spretnosti za delo, in tudi vsem tistim, ki želijo z izobraževanjem in učenjem obogatiti svoje znanje in hkrati popestriti svoj prosti čas. Podatki bodo pomemben vir informacij tudi za strokovnjake v informativno-svetovalni dejavnosti, v zavodih za zaposlovanje, svetovalnih središčih in splošnoizobraževalnih knjižnicah.

Za dodatne informacije lahko pokličete na telefonsko številko: 01 5842 570 ali pišete na elektronski naslov: erika.brenk@acs.si. Z veseljem vam bom odgovorila na vaša vprašanja.

Erika Brenk, ACS

Borza znanja

Odmevni primer dobre prakse

Borza znanja, projekt, ki ga je razvil Andragoški center Slovenije, je uvrščen kot primer dobre prakse v delovno gradivo Praksa vseživljenjskega učenja in Indikatorji (Bruselj, 28/11, SEC (201) 1939), ki ga je pripravila Evropska komisija kot dodatno informacijo k dokumentu Akcijski načrt za uresničevanje Memoranduma o vseživljenjskem učenju, Vseživljenjsko učenje za vse v Evropi znanja. Vsem organizacijam in sodelavcem v borzah znanja iskreno čestitamo.

Olga Drofenik, ACS

POSVETI, KONFERENCE

DLA 2002

Distance Learning Administration 2002

Jekyll Island, Georgia, ZDA, 5. do 7. junij 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh: <http://www.westga.edu/~distance/dla2002.html>

WETICE

**IEEE 11th International Workshop on Enabling Technologies:
Infrastructure for Collaborative Enterprises**

Pittsburgh, PA, ZDA, 10. do 12. junij 2002

Informacije o mednarodni delavnici najdete na spletnih straneh: <http://netserver.cerc.wvu.edu/wetice02/>

VIRTUAL EDUCA 2002

**International Conference on Education,
Training and New Technologies (e-Learning)**

Valencia, Španija, 12. do 14. junij 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh: <http://www.virtual-educa.net>.

NUTN 2002

20th Annual National Distance Learning Conference: Advancing Digital Learning
Washington, ZDA, 22. do 25. junij 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh: http://www.odu.edu/dl/nutn/annual_conference.html.

SSGRR 2002S

**Summer Conference on Infrastructure for e-Business, e-Education,
e-Science, and e-Medicine**

L'Aquila v bližini Rima, Italija, 29. julij. do 4. avgust 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh: <http://www.ssgrr.it/en/ssgrr2002s/index.html>.

WMTE 2002

IEEE International Workshop on Wireless and Mobile Technologies in Education
Växjö, Švedska, 29. do 30. avgust 2002

Informacije o mednarodni delavnici najdete na spletnih straneh: <http://lttf.ieee.org/wmte2002>

ICALT 2002

IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies
Kazan, Rusija, 9. do 12. september 2002

Informacije o mednarodni konferenci najdete na spletnih straneh: <http://lttf.ieee.org/icalt2002>

European Societies or European Society
EuroConference on the Future of Community in Advanced Western Societies
Seefeld, Avstrija, 21. do 25. september 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh: <http://www.esf.org/euresco/02/sc02026>.

ICL 2002
Interactive Computer Aided Learning
Beljak, Avstrija, 25. do 27. september 2002

Informacije o mednarodni delavnici najdete na spletnih straneh: <http://www.icl-workshop.org>.

Online Educa Berlin
**8th International Conference on
Technology Supported Learning & Training**
Berlin, Nemčija, 27. do 29. november 2002

Informacije o mednarodni konferenci je mogoče dobiti na spletnih straneh: http://www.online-educa.com/online_educa_berlin/index.htm.

ICCE 2002
International Conference on Computers in Education
Auckland, Nova Zelandija, 3. do 6. december 2002

Informacije o mednarodni konferenci najdete na spletnih straneh: <http://icce2002.massey.ac.nz>

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure. Vabljeni!

Unescov priročnik za uporabo mednarodne standardne klasifikacije izobraževanja Isced 1997 : problemi pri uporabi ISCED 1997 v Sloveniji : (zbornik prispevkov) / [uvodna beseda Stane Pejovnik ; avtorji prispevkov Lea Bregar ... [et al.] ; prevod priročnika Vesna Marn Borec]. Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, 2001. 126 str. Prevod dela: Operational manual for Isced 1997

Vocational education and training in France / prepared by Circé for CEDEFOP - European Centre for the Development of Vocational Training. 2nd ed. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2000. 134 str.

Waddington, Sue: Response to the European Commission Memorandum on Lifelong Learning. Barcelona : European Association for the Education of Adults, EAEA, 2001. 53 str.

Yearbook of exemplary practice 2001 = Livre annuel du professionalisme 2001. Kanata : Canadian Association for University Continuing Education, 2001. 96 str.

Zelena knjiga o izobraževanju učiteljev v Evropi : kakovostno izobraževanje učiteljev za kakovost v vzgoji, izobraževanju in usposabljanju : tematsko omrežje o izobraževanju učiteljev v Evropi - (Umea universitet / [editors F. Buchberger ... [et al.] ; predgovor Lucija Čok, Cveta Razdevšek Pučko ; prevedla Vesna Marn Borec]. Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, 2001. 106 str. Prevod dela: Green paper on teacher education in Europe

Barr, Alan; Hashagen, Stuart: ABCD handbook : a framework for evaluating community development. London : Community Development Foundation, 2000. 91 str. Ovojni naslov: Achieving better community development

Bodenhamer, Bob G.; Hall, Michael, L.: The user's manual for the brain : the complete manual for neuro-linguistic programming practitioner certification. Carmarthen : Crown House, 2001 (©1999). 397 str.

Chanan, Gabriel: Local community involvement : a handbook of good practice / European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1999

Chanan, Gabriel; Garratt, Charlie; West, Alison: The new community strategies : how to involve local people. London : Community Development Foundation, 2000. 40 str.

Clarke, Alan: Learning organisations : what they are and how to become one. Leicester : NIACE, 2001. 50 str.

Community is the key : a good practice guide for building the capacity of rural communities to help themselves. Cirencester : Action with Communities in Rural England, ACRE, 1999. 37 str.

Dobitniki priznanj Andragoškega centra Slovenije za leto 2001 [Videoposnetek] / scenarij Slavica Borka Kucler; režija, snemanje, montaža, glasbena oprema Boštjan Miha Jambrek; avtorica in interpretinja spremnega besedila Slavica Borka Kucler. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2001. 1 videokaseta (VHS) (40 minut)

Dohmen, Günther: Das informelle Lernen : die internationale Erschließung einer bisher vernachlässigten Grundform menschlichen Lernens für das lebenslange Lernen aller. Bonn : Bundesministerium für Bildung und Forschung, Referat Öffentlichkeitsarbeit, 2001. 202 str.

Goreya, Roy: Tam kjer je volja, tam je pot : psihologija življenjskega uspeha in nasveti za uspešno iskanje zaposlitve. Ljubljana : Društvo Invalidski forum Slovenije, 2001. 185 str.

Instruments for sustainable regional development : the INSURED Project - final report / Ruggero Schleicher ... (et al.). Freiburg : Institut für Regionale Studien in Europa, EURES, 1999. 175 str. (Instruments for sustainable regional development : a European research project funded by DG XII : report 9)

Integrating all young people into society through education and society. Volume 1, Proceedings of the meeting, Brussels, 7 and 8 May 1998 / European Commission, Directorate-General for Education and Culture. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 196 str. Dostopno tudi na URL http://europa.eu.int/comm/education/2chance/integration1_en.pdf

Laur-Ernst, Ute; Kunzmann, Margret, Hoene, Bernd: Qualifications and training methods : manual. Volume 2, Development of standards in vocational education and training - specification, experience, examples / European Training Foundation. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1999. 90 str. Dostopno tudi na <http://www.etf.eu.int/etfweb.nsf/pages/downloadstandards>

Lifelong literacies : papers from the 1996 conference / ed. by Stella Fitzpartick and Jane Mace. Manchester : Gatehouse Books, 1996. 86 str.

Mezirow, Jack: Learning as transformation : critical perspectives on theory in progress. San Francisco : Jossey-Bass, 2000. 371 str.

Multilingual literacies : reading and writing different worlds / (edited by) Marilyn Martin-Jones, Kathryn Jones. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2000. 395 str. (Studies in written language and literacy ; 10)

Nuissl, Ekkehard; Pehl, Klaus: Portrait adult education : Germany. Bielefeld : Bertelsmann, 2000. 64 str.

Qualifications and training methods : manual. Volume 3, Development of vocational education and training standards - the impact of labour market information / European Training Foundation. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 73 str. Dostopno tudi na <http://www.etf.eu.int/etfweb.nsf/pages/downloadstandards>

Rečnik, Ferdo: Modularno programiranje : razvojna raziskava / nosilec projekta Ferdo Rečnik ; avtorji priročnika Ferdo Rečnik ... et al.]. 1. natis. Ljubljana : Gospodarska zbornica Slovenije : Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2001. 77 str.

The second chance : learning in the context of the Second Chance School pilot scheme / authors: Helga Ballauf ... (et al.). Bruxelles : BBJ Italian branch, 2001. 64, 64 str. V obratni smeri besedilo v francoščini.

Thompson, Jane: Rerooting lifelong learning : resourcing neighbourhood renewal. Leicester : NIACE, 2001. 42 str. (NIACE policy discussion paper)

Vocational education and training system in the New Independent States and Mongolia : key indicators / European Training Foundation. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 49 str.

Creative and inclusive strategies for lifelong learning : report of international roundtable 27-29 November 2000 / editors Gillian Youngs, Toshio Ohsako and Carolyn Medel-Añonuevo. Hamburg : Unesco Institute for Education, 2001. 124 str.

Ehrenborg, Jöns; Mattock, John: Powerful presentations : great ideas for making a real impact. 3rd edition. London ; Dover : Kogan Page, 2001. 119 str.

Knapper, Christopher K. and Cropley, Arthur J.: Lifelong learning in higher education. 3rd edition. London ; Sterling : Kogan Page, 2000. 238 str.

Mansfield, Bob: Linking vocational education and training standards and employment requirements : an international manual / European Training Foundation. Torino : European Training Foundation, ETF ; PRIME Research and Development, 1999. 90 str. Dostopno tudi na <http://www.etf.eu.int/etfweb.nsf/pages/downloadstandards>

Medel-Añonuevo, Carolyn; Ohsako, Toshio; Mauch, Werner: Revisiting lifelong learning for the 21st century. Hamburg : Unesco Institute for Education, UIE, 2001. 26 str. Dostopno tudi na <http://www.unesco.org/education/ui/pdf/revisitingLLL.pdf>

Peters, Otto: Learning and teaching in distance education : pedagogical analyses and interpretations in an international perspective. London ; Sterling : Kogan Page, 2001. 279 str. (Open and distance learning series)

Thorne, Kaye: Personal coaching : releasing potential at work. London ; Sterling : Kogan Page, 2001. 156 str.

Twentieth century thinkers in adult and continuing education. 2nd edition. London ; Sterling : Kogan Page, 2001. 326 str.

Udeležba prebivalcev Slovenije v izobraževanju odraslih / avtorji Vida A. Mohorčič Špolar, Angelca Ivančič, Jasmina Mirčeva, Ester Možina, Marko Radovan, Tanja Vilič Klenovšek, Zvonka Pangerc Pahernik ; uredili Jasmina Mirčeva, Marija Velikonja. 1. natis. Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 2001. 195 str. (Zbirka Študije in raziskave ; 10)

Beckett, David; Hager, Paul: Life, work and learning : practice in postmodernity. London ; New York : Routledge, 2002. 210 str.

Belanger, Paul; Bochynek, Bettina: The financing of adult learning in civil society : a European exploratory study. Hamburg : Unesco Institute for Education, 2000. 147 str.

Benedik, Irena: Organizirano samostojno učenje odraslih v Sloveniji : magistrsko delo. Ljubljana : [I. Benedik], 2001. 146 str.

Berry, Ralph: The research project : how to write it. 4th ed. London ; New York : Routledge, cop. 2000. 119 str.

Bodenhamer, Bob G.; Hall, Michael L.: The user's manual for the brain : the complete manual for neuro-linguistic programming practitioner certification. Carmarthen : Crown House Publishing, 1999. 397 str.

Študijski krožki : letno poročilo : 2000-2001 / Nevenka Bogataj, Vilma Malečkar. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2001. 48 str.

Bogdanović, Sava; Matković, Jasenka; Šojlev, Duško: Razvojni model pučkog otvorenog učilišta : studija. Zagreb : Hrvatska zajednica pučkih otvorenih učilišta, 2001. 63 str. Priloga: Program

Bowell, Tracy; Kemp, Gary: Critical thinking : a concise guide. London ; New York : Routledge, 2002. 275 str.

Carlton, Shiela: Life, the universe and almost everything : the value of adults learning in science : a policy discussion paper. Leicester : NIACE, 2001. 64 str.

Cervero, Ronald M.; Wilson, Arthur L.: Power in practice : adult education and the struggle for knowledge and power in society. San Francisco : Jossey-Bass, 2001. 303 str. (The Jossey-Bass higher and adult education series)

Communication from the Commission : making a European area of lifelong learning a reality. Brussels : Commission of the European Communities, 2001. 40 str. (COM(2001) 678 final). Dostopno tudi na <http://europa.eu.int/comm/education/life/>

Confintea follow-up report to the General Conference of Unesco. Hamburg : Unesco Institute for Education, 1999. 83 str.

The Dakar framework for action : [education for all : meeting our collective commitments] / [editor Ulrika Peppler Barry]. Paris : Unesco, cop. 2000. 77 str. Na ov.: World Education Forum, Dakar, Senegal, 26-28 April 2000

Peter Monetti, ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

Pripravljamo

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

14. - 20.10.2002

Na vprašanja odgovarjamo v TVU-Razpravljalnici na spletni strani

<http://tvu.acs.si/razprava>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2001/2002

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji
• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

P

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2001/2002

- izobraževalni programi •
- strokovna, informativna in
- izobraževalna srečanja •
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

na spletni strani www.acs.si

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education